

DRAUGAS

PERIODICALS
October 13,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
PENKTADIENIS – FRIDAY, SPALIO – OCTOBER 13, 2000

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 10/12/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.200
Kaina 50 c.

Centristų ambicijos sutrukdė pasirašyti valdančiosios koalicijos sutartį

Vilnius, spalio 12 d. (Elta) — Nesėkmę Seimo rinkimuose patyrę centristai sugrįžo neformalios „Naujosios politikos“ koalicijos planus ketvirtadienį tapti formalia. Centristai pareiškė pretenzijas, jog „naujosios politikos“ sparno vadovų — liberalų ir Naujosios sąjungos (socialliberalų) — parengtas koalicijos sutarties projektas yra nekonkretus, ir panoro, kad prie jo būtų pridėti papildomi protokolai su konkrečiomis pareigybėmis bei pavardėmis.

Liberalai ir socialliberalai, kartu laimėję daugiau įgaliojimų negu pirmą vietą pagal jų skaičių rinkimuose užėmusi Algirdo Brazausko socialdemokratinė koalicija, nesiruošia nusileisti viso labo tris įgaliojimus turinčių centrinių spaudimui ir jų reikalavimams dėl paskyrimo į aukštus postus.

Su centristais koalicijos vadams sunkiai sekasi derėtis

dar ir todėl, kad jie šiuo metu neturi aiškaus vadovo — Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas po dideles partijos nesėkmes rinkimuose pareiškė atsistatydinęs. Tuo tarpu į Seimą patekę partijos atstovai neturi jokių šios politinės jėgos valdžios įgaliojimų pasirašyti „Naujosios politikos“ koalicijos sutartį.

R. Ozolas sakė, kad ketvirtadienį jie koalicijos bendrininkams pateikė daug sutarties pataisų, nes parengtame projekte kai kurios nuostatos yra nepakankamai nugalindintos ir palieka laisvę interpretacijoms. Jo nuomone, jas nagrinėjant, darbo gali užtekti iki šeštadienio.

Gali būti, kad derybos dėl koalicijos sutarties pasirašymo po kiek laiko bus tęsiamos toliau, tačiau manoma, jog laiko iki šeštadienio nebeprireiks, nes svarstoma galimybė centristų paslaugų koalicijoje visiškai atsisakyti.

Seimą paliekantys valdininkai gaus 3 mln. litų pašalpų

Vilnius, spalio 12 d. (BNS) — Kadenciją baigę Seimo nariai ir A lygio valdininkai gaus 3,773 mln. litų išeitinių kompensacijų ir pašalpų.

Po Seimo rinkimų, iš esmės atnaujinsiu parlamentą sudėtį, darbą Seime baigia maždaug 100 parlamentarų ir 14 valdininkų.

Kaip pranešė dienraštis „Respublika“, 558,000 litų bus išmokėta parlamentarų padėjėjams. Su parlamentarais darbą baigia ir 14 A lygio valdininkų, dirbusių Seimo pirmininkų pavaduotojų sekretorėmis ir padėjėjais.

Daugiausiai išeitinių pašalpų gaus tie Seimo nariai, kurie parlamente dirbo tris kadencijas. Pavyzdžiui, parla-

mentaru 10 metų buvęs modernūs krikščionis demokratas Vytautas Bogušis, atskaitčius mokesčius, gaus 21,879 litų išeitinę pašalpą. Vieną ketverių metų kadenciją Seimo nariu buvęs centristas Vytautas Čepas po mokesčių atskaitymo turi gauti 8,155 litus.

Skaiciuojant išmokos dydį, imamas trijų paskutinių mėnesių vidutinis darbo užmokeskis (VDU). Šis dydis dauginamas iš trijų ir iš dirbtų metų skaičiaus.

Ministrais dirbusių parlamentarų Česlovo Stankevičiaus Raimundo Alekno, Vytauto Dudėno ir Rimanto Didžioko išeitinės pašalpos bus žymiai mažesnės, nes jos skaičiuojamos nuo vieno VDU. Tačiau šie politikai gaus išeitines kompensacijas ir kaip buvę ministrai.

Pagal Seimo Statutą, su buvusiais parlamentarais turi būti atskaityta per mėnesį po jų kadencijos pabaigos. Iki lapkričio vidurio parlamentarai taip pat privalės atsiskaityti su buvusiąja darbo vieta — jie privalo grąžinti skolas, atskaityti už naudojimąsi tarnybiniu automobiliu, telefonu, gyvenimo Seimo viešbutyje, naudojimąsi Seimo biblioteka.

* Jeigu Rolandas Paksas taps premjeru, jo pomėgiai ir gyvenimo būdas vėl kels problemų vadovybės apsaugai, tačiau šį kartą joms geriau pasiruošta. Kaip sakė Vidaus reikalų ministerijos Vadovybės apsaugos departamento Asmenų apsaugos valdybos viršininkas Stasys Sabalius, jeigu R. Paksas taps vyriausybės vadovu, pasiruošti jo apsaugai bus lengviau negu pernai. R. Paksas buvo vyriausybės vadovu 1999 m. birželio spalio mėnesiais. Prie R. Pakso šeimos namo Vilniaus Antakalnio rajone yra išlikusios visos pernai įvestos priemonės — apšvietimo, stebėjimo kamerų laidai — prie kurių visiškai nesudėtinga iš naujo prijungti inrangą. Nesunku vėl atgauti būdelę, kurioje buvęs viešosios policijos pa-

Po spalio 8 dieną įvykusių Seimo rinkimų Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pokalbiui pasikvietė Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadovą Artūrą Paulauską ir Lietuvos liberalų sąjungos pirmininką Rolandą Paką. Kestutis Vanaga (Elta) nuotr.

Vyriausybės sėkmė priklausys nuo partijų noro dirbti kartu

Vilnius, spalio 12 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė paramą liberalų ir socialliberalų norui formuoti vyriausybę, teigdamas, kad jos darbo rezultatai priklausys nuo partijų sugebėjimo dirbti kartu — tartis ir susitarti.

„Jūs pasirinkimas nulėmė esminį Lietuvos politinio gyvenimo posūkį“, kreipdamasis į Lietuvos rinkėjus, sakė V. Adamkus, kurio kalbą ketvirtadienį 7 val. vakaro rodė pagrindinės Lietuvos televizijos.

Prezidentas pabrėžė, kad pirmąsį po nepriklausomybės atkūrimo ne viena iš partijų neturės parlamentinės daugumos. Taigi, pirmą kartą bus sudaryta ištis koalicinė vyriausybė. V. Adamkaus nuomone, taip bus išvengta vienos partijos vyravimo, tačiau vyriausybės susidurs su tam tikrais išmėginimais.

Savo sprendimą pritarti liberalų ir socialliberalų idėjai sudaryti vyriausybę, prezidentas aiškino tuo, kad šios politinės jėgos laimėjo daugiau balsų. „Mano žingsnis yra tik atsakymas į jūsų, piliečiai, išreikštą valią ir dviejų partijų lyderių prisiimtą atsakomybę. Negaliu ir nenoriu nei dirbtinai ardyti, nei dirbtinai sudarinėti koalicijų“, pabrėžė V. Adamkus.

Prezidentas teigė turės viltes, kad „naujosios politikos“ koalicijai pavyks aktyviai bendradarbiauti ir su socialdemokratinė koalicija, ir su Konservatorių partija, bei neatmetė galimybės, kad parlamentinių partijų koalicija gali būti ir platesnė. V. Adamkaus nuomone, tokia sąjunga, pagrįsta bendru išpareigojimu valstybiniams tikslams, Lietuvos strateginiams siekiams, galėtų užtikrinti būsimai vyriausybei dar didesnę Seimo ir visuomenės paramą.

Pažadėjęs jau ateinančią savaitę sukvieisti naująjį Seimą pirmąjį posėdį, V. Adamkus padėjo kadenciją baigiančiam Seimui ir jo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Prezidentas sakė, kad per ketverius pastaruosius metus

sugebėta pasistumti pirmyn einant strateginę valstybės kryptimi: plėtojant atvira rinkos ūkį, įsijungiant į Vakarų valstybių ekonominę ir saugumo erdvę. Tačiau, anot jo, Seimo darbe būta ir nesėkmių bei apmaudžių klaidų, valdžioje buvusios partijos palieka daug nenuveiktų darbų, neužbaigtų reformų.

Pasak prezidento, naujo Seimo darbo metai — tai laikas, per kurį Lietuva privalo sparčiai eiti į priekį, išsiveržti iš sąstingio ir depresijos. Jis sakė, kad naujos vyriausybės reikalaus konkrečių išparesių, o skirdamas finansų ir ūkio ministrus, norės žinoti, kokių priemonių bus imtasi siekiant sumažinti bedarbių skaičių, kas bus daroma, kad visos biudžeto lėšos būtų tvarkingai surenkamos, o išleidžiamos tiksliai ir taupiai, kad privatizavimas būtų sėkmingas ir naudingas, kad valstybės skolinis įsiskaitytų, o paskolas panaudotų naudingai.

Vyriausybės rezervo fondas toliau tuštėja

Vilnius, spalio 11 d. (BNS) — Andrius Kubilius vyriausybės, kurios įgaliojimus netrukus perims naujas ministrų kabinetas, baigia išdalinti savo rezervo fondą.

Trečiadienį vyriausybės posėdyje padalijus 431,000 litų, vyriausybės rezervo fonde liko 741,000 litų.

Pasak Finansų ministerijos atstovės spaudai Rimos Kazliūnienės, tikslinant šių metų biudžetą, trečiadienį į vyriausybės rezervo fondą iš biudžeto nuspręsta pervesti 1,4 mln. litų, kurie buvo „pasiskolinti“ iš vyriausybės rezervo fondo Lietuvos olimpiečių apdovanojimams. 1,4 mln. litų pervestas numatytas biudžeto įstatymo pataisose, kuriomis vyriausybė pritarė, ir jos turėtų būti pateiktos Seimui.

Didžiausia suma trečiadienį paskirta Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui. 90.000 litų paskirta paminklui „Žuvusiems už laisvę“ užbaigti, pagaminti ir pastatyti Rokiškio rajone. Pameninio miestelyje 50.000 litų paskirta Pakalnės upės pyliūmio Rusnės saloje remontuoti. 70.000 litų — nuošliauzoms, susidariusioms po gamtines nelaimės Zarasuose, su-

Jo nuomone, neišvengiamai reikės siaurinti centrinių valdžios bei apskričių galia ir stiprinti savivaldą, suteikiant jai kuo didesnę finansinę savarankiškumą, sukurti civilinę Vidaus reikalų ministeriją ir savarankišką, visuomenei tiesiogiai už savo veiklą atsakingą Policijos departamentą.

Kalbėdamas apie užsienio politiką, V. Adamkus sakė neabejojantis, kad po Seimo rinkimų bus išsaugotas Lietuvos užsienio politikos tęstinumas. Jis pažymėjo, kad nauja vyriausybė turės prisiimti tiesioginę atsakomybę už sėkmingą Lietuvos įsijungimą į Europos Sąjungą ir NATO, už gerų santykių su kaimynais palaikymą. Jis pabrėžė, kad Lietuva privalo jau 2002 metais būti pasirėngusi tapti NATO nare.

Baigdamas Lietuvos vadovas sakė tikintis, kad naujo Lietuvos parlamento darbas bus grindžiamas skirtingų partijų dialogu, kad jis remsis tarpusavio pasitikėjimu ir aiškiu supratimu, jog valstybėje nėra partijų, vykdančių kitų valstybių politiką.

Muitinės departamentui paskirta 37,000 litų Muitinės atkūrimo 10-mečio minėjimo išlaidoms padengti, Biržų rajono savivaldybėi 49,000 litų paskirta kaip finansinė parama del smėgduobės sugriuvusio namo savininkui butui įsigyti.

Metų pradžioje vyriausybės rezervo fonde buvo 22 mln. litų.

* Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pateikė svarstytini teisininkės Zitės Zamzickienės kandidatūrą į Seimo kontrolinės postą. Antadienį iš šio posto Seimas atleido susikompromitavusį Albertą Valį. Prieš keletą savaičių iš jo vardinio ginklo buvo sunkiai sužeistas žmogus. Pristatydamas Seimui Z. Zamzickienės kandidatūrą, V. Landsbergis sakė, jog ji yra „mūsų ilgametė, nuosirdi darbuotoja“. Jis priminė, jog kandidatė 8 metus dirbo Seime. Šiuo metu Sveikatos ministerijos teisės ir personalo departamento direktorės pareigas užimanti Z. Zamzickienė buvo Aukščiausios tarybos — Atkūrimo Seimo juridinio skyriaus vyresnioji konsultantė, vėliau dirbo Seimo personalo skyriaus vedėja. (BNS)

Seimo rinkimų rezultatus Maskva aiškina savaip

Maskva, spalio 12 d. (BNS) — Rusijos Užsienio reikalų ministerija tikisi teigiamos naujų Lietuvos Seimo narių įtakos dvišalių santykių raidai, tačiau savaip vertina Lietuvos rinkėjų valią.

Ketvirtadienį Rusijos URM Informacijos ir spaudos departamento darbuotojai, atsakydami į klausimą, sakė, jog „Rusija gerbia rinkėjų laisvą pareikštą valios per spalio 8 dieną įvykusių Lietuvos Seimo rinkimų rezultatus“. „Jie rodo, kad dešiniųjų nacionalistų koalicijos linija atstinti Rusijos ir Lietuvos santykius daugumos Lietuvos gyventojų buvo atmesta“, sakė diplomatai.

Tai jau ne pirmas per keturias dienas po Seimo rinkimų signalas iš Maskvos, bylojantis Rusijos optimistinį požiūrį į bendradarbiavimą su naujuoju Seimu, kur didelę opozicinę frakciją turi Algirdo Brazausko socialdemokratinė jėgų koalicija, o valdančiąją daugumą formuoja „naujosios politikos“ sparnas, kurį sudaro Lietuvos liberalų sąjunga ir Naujoji sąjunga (socialliberalai).

Rusijos Valstybės Dūmos deputatas Aleksandr Čiujevas, vadovaujantis santykių su Lietuva parlamentinei grupei, pareiškė, kad po Seimo rinkimų konservatoriams perleisus valdžią naujoms jėgoms, „Lietuva taps draugiškesnė Rusijai“.

Vilniaus universiteto vadove gali tapti rektoriaus žmona

Vilnius, spalio 12 d. (BNS) — Tarp kandidatų į Vilniaus universiteto rektoriaus postą minimi ir Seimo nariu išrinkto šios aukštosios mokyklos vadovo Rolando Pavilionio žmona Aušrinė Marija Pavilionienė. Kaip ketvirtadienį pranešė dienraštis „Lietuvos rytas“, A. M. Pavilionienė, dabar vadovaujanti VU Užsienio literatūros katedrai, sakė, jog jai kol kas niekas šio posto nesūlyė.

R. Pavilionis, Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) sąrašė įrašytas antruoju, teigė visada rėmęs žmonos karjerą ir laiką ją verta rektores pareigų, tačiau ši galimybė jam atrodo nereali. Anot rektoriaus, moteris universiteto vadove geriau suprastų ir vyrų, ir moterų padėtį universitete. „Kol kas moterys neturi to vaidmens, kurio seniai nusipelnė — jeigu rektore taptų A. M. Pavilionienė, laimėtų pati visuomenė“, sakė A. Pavilionis.

Rektorius pabrėžė kol kas neketinąs palikti universiteto. Anot dienraščio, jau prieš pusmetį R. Pavilionis yra išsakyęs NS pirmininkui Artūriui Paulauskui, kad nesutiktų būti eiliniu Seimo nariu, jį tenkintų tik švietimo ir mokslo ministro arba Seimo komiteto pirmininko postai.

Pasak „Lietuvos ryto“, didžiausia kliūtis A. M. Pavilionienės užimti šį postą — nepatvirtintas jos profesores vardas. Tai gali padaryti tik universiteto taryba. Tačiau rugsėjį įsigaliojus naujam Aukštojo mokslo įstatymui, senoji universiteto taryba gali būti tik nereikšmingas sprendimus. Naujoji taryba gali būti sudaroma pagal naują universiteto statutą, tačiau jo projektas dar neparengtas. Universiteto statutas gali būti parengtas, tik sulaukus Konstitucinio teismo sprendimo dėl kai kurių Aukštojo mokslo įstatymo straipsnių.

Anot dienraščio, rimčiausiais kandidatais į Vilniaus universiteto rektoriaus postą yra laikomi Mokslo akademijos prezidentas Gediminas Juodka ir VU Kvantinės elektronikos katedros vedėjas Algis Piskarskas.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

Birželių Seimas priėmė įstatymą, kuriuo Lietuvos vyriausybė įpareigojama siekti iš Rusijos okupacijos žalos atlyginimo. Praėjusią savaitę paskelbta, kad specialii vyriausybės komisija sovietų okupacijos padarytą žalą įvertino 20 milijardų JAV dolerių.

Šią savaitę Rusijos diplomatai anonimiškai pareiškė, kad Rusijos URM nereaguos į šių skaičių priėmimą.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

„Naujosios politikos“ oficialūs kandidatai į premjerus, liberalų vadas Rolandas Paksas trečiadienį pareiškė, kad „klausimais dėl žalos atlyginimo naujoji vyriausybė svarstys iš karto, kaip ir kitus neatidėliotinus klausimus“.

KALENDORIUS

Spalio 13 d.: Edvardas, Eduardas, Mintaras (Mintas), Nortaute, Norutis, Venancijus, Vilnė.
Spalio 14 d.: Šv. Kalikstas, Fortunata, Lakšūnė, Mindaugas, Rimvydas, Vincentas.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ENCIKLOPEDIJA APIE ETNIKUS IR JŲ SPORTĄ AMERIKOJE

EDVARDAS ŠULAITIS

„Encyclopedia of Ethnicity and Sports in the United States“ („Etniškumo ir sporto Jungtinėse Amerikos Valstijose enciklopedija“), taip vadina si stambi ir brangi knyga, neseniai pasirodžiusi JAV knygynuose.

Ši daugiau negu 500 puslapių turinti ir 125 dolerius kainuojanti knyga apžvelgia įvairių tautybių JAV žmones ir jų įnašą į šio krašto sportinį gyvenimą. Joje, šalia dešimčių įvairių skirtingų tautinių bei rasinių grupių, žvelgiama ir į lietuvių, kuriems čia skirta maždaug 6 puslapiai.

Pažymėtina, jog šioje enciklopedijoje medžiaga apie lietuvių bendrai ir apie tris labiau pasizymėjusius mūsų sportininkus atskirai pateikia žinomas sporto veikėjas ir sporto žurnalistas Sigitas Krašauskas iš Toronto, Kanadoje.

Enciklopedija, kurią redagavo George B. Kirsch, Othello Harris ir Claire E. Nolte, ir išleido Greenwood Publishing Group, INC, Westport, Connecticut, pirmą kartą pabandė pažvelgti į įvairių JAV etninių grupių bei jų atstovų sportinius pasireiškimus Šiaurės Amerikos kontinente.

Tai buvo sudėtingas žygis ir, aišku, gal ne toks, kokio patys sudarytojai, na, ir mes, lietuviai, laukėme. Be bendro apie lietuvių ir jų įnašą į JAV gyvenimą rašinio, čia telpa aprašymai tik apie tris mūsų sportininkus: tenisininką Vitą Gerulaitį, boksininką Jack Sharkey (Juožą Žukauską) ir futbolio žaidėją John C. Unitą (Jonaitį). Čia norėjosi matyti bent dar apie tris: tai JAV krepšinio rinktinės, laimėjusios Berlyno olimpiadoje aukso medalius, kapitoną — Frank Lubin, kuris mums geriau pažįstamas Prano Lubino vardu, Ed („Moose“) Krause — Edvardą Kraučioną, žinomą krepšinininką ir futbolininką, vėliau Notre Dame universiteto atletikos direktorių, bei amerikietiško futbolo žymų Dick Butkis. Žinoma, jų galima vardinti ir daugiau, ir jie visi galėjo čia būti įamžinti be jokio paklausimo.

Sios enciklopedijos nepilnumą pastebėjo ir jos sudarytojai, kurie knygos įžangoje pažymėjo: „Kuomet tūkstantčiai

rašiniai ar etniniai pagrindais sudarytų sporto klubų, lygų, institucijų ir individų Amerikos sportui turėjo didžiulį įnašą, mes į šią knygą tegalime įdėti tik vieną, kitą („few dozen“) tuziną organizacijų bei keletą šimtų asmenų“.

Tokiu atveju, sudarytojai bei leidėjai būtų geriau pasielgę, jei būtų leidę ne vieną, o du ar tris tomus. Tada ši knyga būtų buvusi žymiai vertesnė.

Taciau, žinoma, ir dabar ji yra gera pradžia. O ateityje gal kas nors sumanys papildyti šį leidinį ir išleis jau gerokai platesnę enciklopediją. Tik keista, kad leidėjai sugalvojo imti tokią didelę (125 dolerių) kainą už šį kuklų bandymą.

Čia dar norisi pridėti, jog vienas iš šios knygos sudarytojų — Claire Nolte dar 1996 m. liepos mėnesį kreipėsi į PL Bendruomenės valdybos narį V. J. Bieliauską, kviesdamas joje bendradarbiauti lietuvių.

Tas laiškas vėliau pateko į Broniaus Nainio rankas, o šis jį perdavė Vytautui Grybauskui. Tada buvo kontaktotas S. Krašauskas, kuris sutiko knygoje bendradarbiauti ir nedelsdamas pasiuntė medžiagą apie lietuvių aukščiausiai minėtam knygos sudarytojų. Beje, pradžioje buvo numatyta knyga pavadinti kiek kitaip: „Encyclopedia of Ethnic Sports in the United States“ („Etniškumo ir sporto JAV enciklopedija“).

Lietuvių ir jų sportą bei sportininkus šioje retoje knygoje pažymėjęs S. Krašauskas savo užduotį atliko be priekaištų ir labai suglausta forma sugebėjo daug pasakyti. Jam reikia padėkoti, kad jis ėmėsi nedėkingo darbo, nes be to lietuvių gal iš viso čia nebūtų aprašyti. Šiaip jau vargu, ar kuris kitas mūsų šalis būtų sutikęs tai padaryti. O kad ne viską, ką norėjo, čia buvo galima aprašyti, tai jau ne jo kaltė.

ILGAUSKAS VĖL ŽAIDŽIA

Pirmosiose ikisezoninėse NBA lygos rungtynėse Žydrūnas Ilgauskas per 23 žaidimo minutes pelnė 5 taškus, atkovojo 5 kamuolius, tačiau Clevelando „Cavaliers“ spalio 10 d. svečiuose 97:101 pralaimėjo Detroito „Pistons“.

Šiaurės Amerikos iškiliųjų šaulių pasirodė dalyvauti II Pasaulio lietuvių sportinio šaudymo varžybose, š.m. spalio 19-22 d. Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje. Šie šauliai laimėjo medalius ankstyvesnėse Pasaulio lietuvių šaudymo varžybose Lietuvoje. Iš k. aukso medalius laimėjo: Antanas Šimkevičius iš Hamiltono, Ont., ir Jonas Šostakas iš Detroit, Mich., ir sidabro medalių laimėtojai — Valentinas Mačiulis iš Čikagos, IL, ir Viktoras Baranauskas iš St. Petersburg, FL.

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTINIO ŠAUDYMO VARŽYBOS

II Pasaulio lietuvių sportinio šaudymo varžybos, turėjusios vykti š.m. rugsejo 21-24 d., Hamiltono Lietuvių medžiotojų ir žūklautojų klubo „Giedraitis“ šaudykloje, buvo atidėtos į š.m. spalio 19-22 d. toje pačioje vietoje. Ši nauja data jau yra galutinai patvirtinta. Atidėjimas įvyko dėl to, kad iš Lietuvos atvykstantieji šauliai nespėjo laiku susitvarkyti į Kanadą įvažiavimo vizų.

Programoje — stendinio (Trap) šaudymo varžybos medžiokliniais šautuvais ir skrendančių taikinių. Ankstiau numatytos kulkinio šaudymo (smulkaus kalibro šautuvų ir pistoletų) varžybos nebus vykdomos dėl didelių sunkumų užsieniečiams įsivežti savo ginklų į Kanadą.

Varžybų tvarkaraštis: Spalio 19 ir 20 d., nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p. — treniruotės.

Spalio 21 d. — Dalyvių registracija — nuo 9 v.r. iki 11 v.r.

Varžybų pradžia: 10 v.r. — nuo 16 jardu po 100 šūvių.

1 v. p.p. — „Handicap“ po 100 šūvių.

Spalio 22 d. — Varžybų tęsinys: 10 v.r. — nuo 16 jardu po 100 šūvių.

1 v. p.p. — dubletai.

5 v. p.p. — medalių įteikimas.

6 v. p.p. — pabaigtuvės, laužas.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės šauliai. Iš Lietuvos atvyksta 8 šauliai. Laukiama gausaus dalyvavimo iš JAV ir Kanados.

Dėl platesnių informacijų — kreiptis į varžybų vadovą, ŠALFAS-gos Sporto šaudymo k-to pirm. Kazimierą Deksnį, šiuo adresu: Kazimieras Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, Canada. Tel. 905-332-6006; Faksas 905-547-5556; E-mail: kdeknsys@sprint.ca

Papildomas ryšys: Antanas Šimkevičius-Sims, tel. 705-765-6002.

ŠALFAS-gos Sportinio šaudymo komitetas

VII PASAULIO LIETUVIŲ KALNŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

Kalifornijos Lietuvių sporto klubas „Banga“ rengia pasaulio lietuvių slidinėjimo suvažiavimą — iškylą. 2001 m. kovo 24-30 d., Mammoth Mountain slidinėjimo kurorte, Kalifornijoje, JAV.

Lietuvos Kalnų slidinėjimo federacijos ir ŠALFAS-gos pritarimu bei pavedimu, šios iškylės metu bus vykdomos VII Pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo varžybos, kurios numatomos 2001 m. kovo 28 d. Programoje — slalomo ir didžiojo slalomo rungtys įvairiose klasėse pagal dalyvių amžių. Klasių skaičius bei amžius bus nustatyta vėliau.

Visuotinis ŠALFAS-gos suvažiavimas, vykęs 1999 m. lapkričio 13 d., Clevelande, principiniai pritarė šių varžybų vykdymui ir patvirtino LSK „Banga“, kaip jų rengėją, bendradarbiaujant su ŠALFAS-gos Slidinėjimo komite- tu.

ŠALFAS-gos Centro valdyba, iš savo pusės, tvirtina šių varžybų organizacinį komitetą, kuriam vadovauja Algirdas Šėkas, 20291 Deervale Lane, Huntington Beach, CA 92646, USA. Telefonas: 714-968-8124; Fax 805-527-4675; E-mail: LTKSISUMMIT2001@AOL.COM

Website: WWW.LITHUANIWEB.COM/SKISUMMIT

ŠALFAS-gos C. valdybos igaliojiniu prie org. k-to yra ŠALFAS-gos slidinėjimo k-to vicepirmininkas ir JAV lietuvių slidinėjimo koordinatorius Vytenis Čiurlionis, 19755 Upper Terrace Drive, Euclid, OH 44117, USA. Tel.: 216-481-1525; Faksas: 216-486-8804; E-mail: vciurlionis@msn.com

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėjimo iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neapribotas.

Tolimesnės informacijos bus nuolat skelbiamos.

Daugiau informacijos? Kreipkitės į A. Šeką ar V. Čiurlionį.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

„LITUANICA“ ĮVEIKĖ „LIONS“ 3-1

Iš tolimojo Lake Villa miestelio „Lituanicos“ vyrų vienuolikė parsivežė tris taškus. Serbian Center aikštėje praėjusį sekmadienį, spalio 8 d. įvykusioje „Metropolitan“ futbolo lygos pirmenybių šeštojo rato rungtynėse lietuviai nuskriaudė ukrainiečių „Lions“ futbolininkus 3-1. Tokiu būdu mūsų šalis šių pirmenybių rudens rate dar nepatyrė pralaimėjimo skonio ir pirmą su 5 pergalėmis ir 1 lygiosiomis, savo sąskaitoje turėdami 16 taškų.

Sekmadienio susitikime „Lituanicos“ vyrai aiškiai pirmavo prieš aikštės šeimininkus. Jau pirmame kelyje Lino Jakulelo ir Juan Beruti šūviais mūsų šalis pirmavo 2-0.

Po pertraukos Laimonas Bytautas pridėjo dar ir trečiąjį įvartį, zenklindamas 3-0. Tada pergalė buvo užantspauduota ir laimėtojas buvo aiškus. Gerokai atjauninta „Lions“ komanda gana smarkiai kovojo ir stengėsi iki paskutinio žaidimo minučių. Mūsų šalis nepavykus išnaudoti nemažai gražių progų, rungtynių pabaigoje ukrainiečiai sugebėjo pelnyti garbės įvartį.

Praėjusį sekmadienį taškus prarado visos trys komandos,

su kuriomis ši sezoną mūsų šalis turės rungtyniauti. „Rams“ pralaimėjo prieš „Zrinski“ (0-2); „Centrum Sport“ prieš „Pegasus“ (0-4). „Sparta“ sužaidė lygiomis (2-2) su „Highlanders“.

Spalio 15 d. 2 val. p.p. „Lituanicos“ vyrai savoje aikštėje Lemonte kovos prieš vokiečių „Rams“ klubo atstovus, kurie dabartiniu metu nepajėgia sudaryti pajėgesnės komandos.

Priešpaskutinį pirmenybių susitikimą mūsų šalis žais irgi aikštėje prie PL centro, Lemonte. Tą sekmadienį mūsų šalis „egzaminuos“ čekų „Spartos“ vyrus, kurie yra pajėgūs, bet įveikiami. Tačiau prieš šią komandą norint laimėti, jau reikės sumobilizuoti visas jėgas.

Spalio 29 d. paskutinėmis pirmenybių rungtynėms „Lituanicos“ futbolininkams vėl reikės važiuoti į Lake Villa, IL, esančią Serbian Center aikštę. Ten jų lauks „Centrum Sport“ komanda, kurios pajėgumas priklauso nuo tos dienos žaidėjų formos.

Taigi, ši sezoną yra daug vilčių mūsų šalis rudens ratą baigti nenugaletimais. Jei taip įvyktų, tai būtų įvykis, kurio jau neturėt ilgesnį laiką! E. Š.

KĄ VEIKIA LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖS ŽAIDĖJAI

Sidnėjaus olimpiadoje bronzos medalius laimėję Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės krepšininkai jau debiutuoja ir padeda laimėti rungtynes įvairioms užsienio krepšinio komandoms.

Šarūnas Jasikevičius, Lietuvos olimpinis vyrų krepšinio rinktinės gynėjas, sekmadienį, spalio 8 d. žaidė „Barselona“ klube. Barselonos krepšininkai po pratęsimo 98:92 nugalėjo „Casademont“ komandą ir pateko į Katalonijos lygos finalą. Jasikevičius šiose rungtynėse buvo rezultatyviausias. Jis pelnė 19 taškų, atliko 13 perdavimų.

„Barselona“ komandoje ne žaidė sužeidimo dar neišsiga-

dės Artūras Karnišovas.

Saulius Štombergas ir Mindaugas Timinskas spalio 11 d. debiutavo Viktorijos „Tau Ceramica“ (Ispanijos) klube. Čia Štombergas pelnė 10, o Timinskas — 6 taškus.

Eurelijus Žukauskas spalio 6 d. sėkmingai debiutavo Bolonijos komandoje, Siena (Italijoje) vykusiose Italijos vyrų krepšinio Supertaurės pusfinalio varžybose. Eurelijus per 27 min. pelnė 15 taškų ir atkovojo 10 kamuolių.

Mindaugas Žukauskas spalio 8 d. Slovėnijos vyrų krepšinio čempionato antro rato varžybose, žaisdamas rungtynes laimėjusios Liublia-

nos „Olimpia“ komandoje, gražiai pasireiškė pelnydamas 11 taškų. Jis pataikė 2 dvitaškius iš 5, 1 tritaškį iš 3 bei visus keturis baudų metimus.

LFK „LITUANICOS“ SUKARTUVINIS POKYLIS

Dideliais šuoliais artėja LFK „Lituanicos“ 50-mečio minėjimo sukartuvinis pokylis. Kaip jau ankstiau buvo rašyta, jis įvyks paskutinį šio mėnesio šeštadienį, spalio 28-ą PL centro didžiojoje saleje, Lemonte.

Šio pagrindinio jubiliejinio įvykio pradžia 6.30 v.v. Bus trumpa oficialioji dalis, organizacijų atstovų sveikinimai, pasižymėjusių klubo narių pagerbimas. Po vakarienos bus šokiai, gros Čikagoje jau gerai pažįstamas bei mėgiamas brolių Švabu orkestras.

Pakvietimus (jų kaina 35 dol. asmeniui) ir šį neeilinį renginį reikia užsakyti ilgiau nedelsiant, skambinant Leonui Juraičiui, tel. 708-532-7526, arba Laimai Glavinskienei, tel. 630-323-6302.

Taip pat jau paskutinės dienos sveikinimams ir sukartuviniui leidinį, kuris šiemet bus stambokas. Šiuo reikalu rašyti jo redaktoriui Edvardui Šulaitiui, 1330 So. 51 Ave., Cicero, IL 60804, tel. ir faksas 708-652-6825.

E. Š.

VII Pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo varžybų komiteto nariai Mammoth kalno viršūnėje, 11,053 pedų aukštumoje.

Saukieji mūsų krepšininkai po laimėtų finalinių rungtynių Sidnėjaus. Viduryje — Šarūnas Jasikevičius

ŽMONĖS NORI MATYTI TEIGIAMUS REZULTATUS

Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus kalba, pasakyta visuomenei 2000 metų spalio dvylikta dieną.

Sekmadienį jūs, pilietės ir piliečiai, išsirinkote naują valstybės parlamentą. Išskelėte į Seimą jūsų pasitikėjimą turintį politinį jėgų ir su teikėte joms teisę ketverius metus tvarkyti bendrus krašto reikalus.

Jūsų pasirinkimas nulėmė esminį Lietuvos politinio gyvenimo posūkį. Pirmąsyk po nepriklausomybės atkūrimo ne viena iš jums atstovaujančių partijų neturės parlamentinės daugumos. Taigi pirmąkart bus sudaryta ištisė koalicinė Vyriausybė. Išvengsime vienos partijos dominavimo, tačiau susidursime su kitais demokratinio gyvenimo iššūkiais, su kitais, ne mažiau rimtais, sunkumais. Koalicinė Vyriausybė bus labiau patvari, galbūt netokia pastovi. Todėl jos sekmė priklausys nuo partijų sugebėjimo dirbti kartu — tartis ir susitarti. To mokytis teks ne tik koalicijos partneriams, bet ir opozicijai.

Rinkimų kovos baigėsi. Metas visoms parlamentinėms partijoms iš savo kelių sueti į vieną Lietuvos vieškelį. Tapti vieninga Lietuvos komanda ir siekti bendrą Lietuvos pergalę. Jau nebėra prasmės ginčytis, kas bus vertesnis, kas turės nugalėti. Politikoje, kaip ir krepšinyje, ne visada laimi labiau patyrę.

I rinkimusėjo dvi koalicijos: formali socialdemokratinė ir neformali „naujosios politikos“. Partijų ginčai išsprendėte jus, rinkėjai, daugiau balsų atidavę liberalams ir socialliberalams. Todėl ir priitariau šių partijų iniciatyvai pamėginti sudaryti vyriausybę. Mano žingsnis yra tik atsakymas į jūsų, piliečiai, išreikštą valią ir dviejų partijų vadų priimtą atsakomybę. Negaliu ir nenoriu nei dirbtinai ardyti, nei dirbtinai sudarinėti koalicijų. Gerbdami tautos ir partijų apsisprendimą, turime pripažinti akivaizdžią tiesą: šiandien Lietuva labiau pasitiki ne valdžioje buvusiomis, bet naujomis politinėmis jėgomis. Joms ir palinkėjime sėkmės tarantis dėl galimo ministrų kabineto.

Nuoširdžiai pasveikinau ir buv. prezidentą Algirdą Brazauską bei jo vadovaujamą kairiųjų partijų sąjungą. Buvęs prezidentas nuveikė ištis svarbų darbą, stiprindamas Lietuvos demokratiją.

Turiu vilties, kad „naujosios politikos“ koalicijai pavyks

konstruktyviai bendradarbiauti ir su Socialdemokratinę koaliciją, ir su Konservatorių partija. Neatmetina galimybė, kad parlamentinių partijų koalicija gali būti ir platesnė. Tokia sąjunga, pagrįsta bendru išpareigojimu nacionaliniams interesams, šalies strateginiams siekiams, galėtų užtikrinti būsimai vyriausybei dar didesnę Seimo ir visuomenės paramą.

Jau kitą savaitę sukviesiu naują Lietuvos parlamentą į pirmąjį posėdį. Seimo ir būsimos vyriausybės laukiančius darbus, problemas, kurias turėsime spręsti kartu, norėčiau šiandien aptarti kiek išsamiau.

Tačiau visų pirma dekoju kadenciją baigiančiam Seimui ir pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Per ketverius metus sugebėta pasistatyti pirmyn einant strateginę valstybės kryptį: pletojant atvirą rinkos ūkį, išsijungiant į Vakarų šalių ekonominę ir saugumo erdvę. Vis dėlto Seimo darbe būta nesėkmių ir apmaudžių klaidų. Valdžioje buvusios partijos palieka daug nenuveiktų darbų, nepabaigtų reformų. Daugelį jų būtina išmintingai testuoti. Tačiau vien to per mažai. Žmonės nori matyti ne „reformų reformas“, bet teigiamus jų rezultatus.

Manau, kad naujo Seimo darbo metai — tai laikas, per kurį privalome spartiai eiti į priekį, išsivertinti iš sąstingio ir depresijos. Tai laikas esminiam krašto šuoliui — valstybės modernizavimui, Lietuvos įsitvirtinimui Vakarų šalių bendrijoje. Tai laikas, į kurio iššūkus pajėgsime atsakyti remdamiesi nauja veržlia politika.

Realiai vertinu šio parlamento jėgas, matau ir galinčias kilti jo veiklos problemas. Vis dėlto turiu vilties, kad Seimas tokios politikos imsis ir sutels stiprią komandą jai įgyvendinti.

Būsima valdanti koalicija nedelsdama turės sėsti prie sunkių darbų: reikės ne tik suderinti skirtingas partijų nuostatas, bet ir rinkimų pažadus su valstybės ekonominiomis išgalėmis bei parengti vyriausybės programą, apsaugoti ir patvirtinti kitų metų biudžetą.

Iš naujos vyriausybės kartu su jumis aš reikalauju konkrecių išpareigojimų. Skirdamas finansų ir ūkio ministrus

norėsiu žinoti kokių priemonių bus imtasi siekiant bedarbių skaičių per ketverius metus sumažinti dvigubai. Kas bus daroma, kad visos biudžeto lėšos būtų tvarkingiau surenkamos, o išleidžiamos tikslingiau ir taupiau, kad privatizavimas būtų sėkmingas ir kraštui naudingas, kad valstybė skolinčiasi išmintingai, o paskolas panaudotų efektyviai.

Prašysiu aiškių atsakymų: kada ir kaip bus pertvarkytas energetikos ūkis, kad elektros ir dujų tiekimo kainos mažėtų dėl konkurencijos, o ne dėl valstybės dotacijų? Kaip bus sumažinti pradinis našas ir palūkanos, kad paskolą būstui išgauti galėtų kuo daugiau žmonių? Kokiais būdais bus išplėtoti rinkos santykiai kaime ir kaip bus užtikrinta parama tiems kaimo žmonėms, kurie nebepajėgia prie rinkos prisitaikyti?

Buvusios vyriausybės taip ir nesugebėjo panaikinti „Sodros“ biudžeto deficito. Naujam ministrų kabinetui reikės ne tik ieškoti šaltinių šiam deficitui padengti, bet ir pertvarkyti pensijų sistemą. Nes tik tokiu būdu pensijos ateityje bus mokamos visos ir laiku, o dirbantiems tenkanti mokesčių našta bus pakeliama.

Iš vyriausybės lauksiu realio verslo „saulėtekio“ ir biurokratijos „saulėlydžio“ rezultatų. Valdžia privalo tarnauti piliečiams. Lietuvoje žmogus turi būti ginamas nuo biurokratų savivalės, o verslas — nuo perdėto reglamentavimo. Neišvengiamai reikės siaurinti centrinės valdžios bei apskritų funkcijas ir stiprinti savivaldą, suteikiant jai kuo didesnę finansinį savarankiškumą. Turime pagaliau sukurti civilinę Vidaus reikalų ministeriją ir savarankišką, visuomenei tiesiogiai iš savo veiklos atsakingą Policijos departamentą. Valstybei reikalinga ištis nepriklausoma Prokuratūra. Tokia ji bus tuomet, kai jos vadovą skirs ne tik Seimo dauguma.

Po rinkimų Lietuvai reikės vyriausybės, kuri ne vien gins gaisrus, bet ir atsakingai projektuos krašto ateitį. Būsima ministrų kabinetas turės visuomenei ir užsienio partneriams pateikti aiškią krašto ekonomikos strategiją — strategiją atviros Lietuvos, turinčios patrauklią, skaidrią ir nuspejamą verslo aplinką, mažą biurokratiją, mobilią darbo rinką.

Mes privalome aiškiai žinoti, kaip kursime išsilavinusią, informacinę visuomenę, kaip plėtosime informacijos technologijas grindžiamą ekonomiką. Šiuolaikinė valstybė tarp kitų žmogaus teisių pri-

LR garbės konsule Ohio valstijai Ingrida Bublėnė apjuosia Ohio gubernatorių Bob Taft tradicine juosta. Stebi: LR Žemės ūkio viceministras Vytautas Grušauskas. Š.m. rugsėjo viduryje Ohio valstijos Žemės ūkio departamente lankėsi Lietuvos Žemės ūkio ministerijos delegacija. Tai pirmoji Lietuvos delegacija po šį pavasarį pasirašytos bendradarbiavimo sutarties su Ohio valstijos Žemės departamentu ir Ohio State universitetu Žemės ūkio fakultetu.

valo užtikrinti kiekvieno piliečio teisę į internetą, užtikrinti visuomenės teisę naudotis virtualios rinkos galimybėmis. Bent miestų ir miestelių viešosiose bibliotekose internetas turi tapti prieinamas visiems to norintiems žmonėms.

Iš būsimos vyriausybės aš norėsiu išgirsti, kas bus daroma, kad artimiausiu metu vienu kompiuteriu mokyklose naudotųsi nebe 75, bet nors 10 mokinių, kad aukštesiose mokyklose informacinės technologijos studijuojančių skaičius padvigubėtų, kad šias studijas baigęs jaunuolis galėtų dirbti ir kurti Lietuvoje.

Kartu su jumis klausiu būsimos švietimo ir mokslo ministro, kada bendrojo lavinimo mokyklose visi mokiniai įgis ekonominio raštingumo pagrindus? Kada pagaliau bus pradėtos finansuoti nebe mokslo institucijos, bet valstybei ir visuomenei svarbios mokslo programos? Kada visi studentai realiai galės naudotis kreditais? Per kokią laiką ir kokia tvarka bus atnaujinti vargani mokyklų pastatai?

Būtina Lietuvos modernizavimo sąlyga — vakarietiška mūsų valstybės orientacija. Neabejoju, kad po Seimo rinkimų bus išsaugotas šalies užsienio politikos tęstinumas. Jau šiandien noriu pabrėžti: nauja vyriausybė turės priimti tiesioginę atsakomybę už sėkmingą Lietuvos integraciją į Europos Sąjungą ir NATO, už gerų santykių su šalies kaimynais palaikymą. Lietuva privalo jau 2002 metais būti pasirėngusi tapti NATO nare. Esu tikras, kad dėl šio strateginio valstybės siekio sutars pagrindinės Seimo partijos.

Tikiuosi, kad naujo Lietuvos

parlamento darbas bus grindžiamas skirtingų partijų dialogu. Kad jis remsis tarpusavyje pasitikėjimu ir aiškiu supratimu: šalyje nėra partijų, vykdančių kitų valstybių politiką. Mūsų partijos atstovauja skirtingiems mūsų visuomenės interesams, skirtingoms mūsų visuomenės grupėms. Tad jei susikalba partijos, susikalba ir visuomenė. Sutarsime dėl strateginių tautos tikslų, partijos klos pamatą pilietinei santarvei. Santarvei, kurioje bus bendram darbui, mūsų sekmei. Būtina Lietuvos pergalėms.

To nuoširdžiai linkiu būsimiems Seimo nariams. To linkiu jums, pilietės ir piliečiai.

*** Tarptautinio Rygos-Kalniaučiaus greitkelio Šiaulių-Bubių atkarpos remonto darbus pradėjo konkursą laimėjusios AB „Šiaulių plentas“ darbininkai. Šio Europos transporto koridoriui priklausantis kelio darbas iš ES fondų bus skirta maždaug trečdalis lėšų, 25 proc. pinigų teks panaudoti iš Lietuvos kelių fondo samatos. Iš viso šio kelio atkarpos remonto darbai kainuos apie 7 mln. litų.** (Elta)

*** Vyriausybė pripažino, kad nemokiomis įmonėmis susirūpinama tik tuomet, kai kyla socialiniai konfliktai. Nors yra patvirtinta įmonių gavimo programa, jos įgyvendinimui iki šiol neskirta nė lito.** (Elta)

*** Jungtinių Tautų prekybos ir plėtros konferencijos duomenimis, pernai tiesioginės užsienio investicijos Lietuvoje sudarė 486 mln. JAV dol., Lietuva investavo užsienyje 9 mln. JAV dol.** (Elta)

Ne visi modeliai visiems taikytini

Po II pasaulinio karo pasigirdo siūlymai, Europą suvienyti galbūt Jungtinių Amerikos Valstijų pavyzdžiu. Tuomet išnyktų įvairūs nesutariai, palengvėtų prekių ir žmonių judėjimas, nekliudytų sienos, kalba, technologijos stoka ar perteklius... Atrodo, kad taip būtų sukurtas idealus tarpvalstybinio gyvenimo modelis, kuriuo galėtų didžiulis ne tik šio bet ir ateities šimtmečių žmogus.

Ilgainiui užuomina darėsi drąsesnė ir pradėtos diskutuoti konkrečios vieningos (arba — suvienytos; jungtinės) Europos galimybės, turint mintyje, kad JAV jau daugiau kaip du šimtmečius ne tik sėkmingai tokia vidaus tvarka remia savo valstybės egzistenciją, bet išvysčiusios laisviausios ir turtingiausios pasaulio demokratijos sistemą.

Tačiau jungtinių Europos valstybių vežimelio variklis, atrodo, vis įstringa, susiduria su paskirų, ypač mažųjų, tautų nenoru prarasti savo identitetą ir likti tik nežymiu krisleliu didžiųjų masėje. Žinoma, yra ir išimčių. Tai tautos, kurios nevertina savo tautinės tapatybės, papročių, senųjų kultūros vertybių ir kalbos. Jos skuba prisitaikyti, kad neliktų bejėgiškai stovinčios modernaus pasaulio pažangos šalikėleje. Atrodo, kad į jų būrį žūt būt spraudžiasi ir Lietuva. Kai kuriems jos politikams bei šviesuoliams, persiėmusiems kosmopolitizmu idėjomis, patriotizmas yra tarytum keiksmas, kurį viešai gėda ištarti. Jiems vis tiek, jeigu gimtoji kalba bus vis labiau atmetama svetimžodžiais (dar geriau būtų įvesti ne vieną, o dvi ar net tris valstybines kalbas), o visa, kas, pagal šimtmečių tradicijas, buvo laikoma lietuviška, bus pakeista užsieniečių vertybėmis. Tokios nuomonės yra tautai pavojingės už visas okupacijas, kurios stengiasi palenkti žmonių valią daugiausia per kūno kančias ar net mirtį. Kosmopolitizmo idėjos žudo sielą.

Europos vienybės branduoliu laikoma Europos Sąjunga, kuriai, tiesa, iki šiol priklauso tik saujelė šio žemyno valstybių, o kitos (jų tarpe ir Lietuva) nekantriai beldžiasi į ES duris. Nors ES turi daug savybių, kurios randamos ir JAV-se, vis tik ji daugiau panaši į verslo organizaciją. Narės laidosi tam tikrų tarptautinio bendradarbiavimo taisyklių,

kurių palengvina susisiekimą, eksporto-importo vyksmą, komunikaciją ir kai kurias kitas gyvenimo sritis. Tiesiogiai ES nesikėsina nei į kultūrinę, nei į tautines jai priklausančių valstybių vertybes.

Kaip „verslo sąjunga“, ES nuo 1991 m. paruošė projektą įvesti bendrą valiutą visoms savo narėms ir ilgainiui visai Europai. Taip gimė vadinamasis euro. Deja, šis „kūdikis“ pasirodė nelabai sveikas nuo pat pirmųjų savo gyvavimo dienų. Daugelis net Europos Sąjungos narų į euro žiūrėjo labai skeptiškai ir daugiausia vadovavosi „pagyvėsim-pamatysim“ sąvoka.

Tas bandomasis laikotarpis, atrodo, praėjo ir Danija pirmoji pasisakė prieš visuotinę euro įvedimą. Dabar jau trys Europos Sąjungos (iš 16) yra pasisakiusios prieš bendrą valiutą. (Galbūt tik prieš patį euro, o tvirtesnis, pastovesnis, labiau atitinkantis visų poreikiams piniginiu vienetas būtų priimtinesnis). Tai gerokai sukrete suvienytos Europos sąvoką, nes bendra valiuta turėjo būti pirmasis žingsnis į šio projekto įgyvendinimą. ES narės atvirai bugštėja, kad toji „vienybė“, kurios kai kurie Europos vadai taip trokšta, bus dar sunkiau pasiekama, kai į ES įsijungs naujos narės.

Vieningos Europos sąvoka yra labai patraukli, tačiau ji turėtų būti statoma ant kitų pamatų, kaip JAV-iq. Reikia atsiminti, kad Amerika niekuomet nebuvę „vienatautė, vienos rasės valstybė. Nuo pat šio žemyno atradimo į Ameriką plaukė įvairių tautybių žmonės, ieškodami geresnio, laisvesnio gyvenimo. Pradžioje jie tenkinosi vien kažkurių Europos valstybės kolonistų statusu, ilgainiui gimė „savos valstybės idėja“, dėl kurios reikėjo ir kovoti, ir kentėti. Nuo 1776 m. liepos 4 d. ideja susiformavo į vienybę valstybėje, sudaryta iš tam tikro skaičiaus (kuris keitėsi ir dar gali keistis) valstijų. Ji yra sėkminga daugiausia dėl to, kad visi gyventojai supranta, kuo jie vieni nuo kitų skiriasi, kur jie turi veikti, dirbti kartu visų gerovei. Tai iš esmės žmonės (arba jų proseneliai), jau atsiskyrę savo kilmės krašto, todėl jiems lengviau sukurti kitokią visuomenę, pasiliekančią tas dvasines vertybes, kurias paveldėjo iš savo tautybės šaknų.

kazkur dinges, niekas nieko apie jį nežino. (Bus daugiau)

BIRUTĖS ODISĖJOS ORANGUTANGŲ KARALYSTĖJE

AURELIJA MITUZIENĖ

Nr.6.

Agentūros parengta ataskaita apie nelegalų valstybinių parkų kirtimą suerzino medienos pramonės vadovus. Kai Faith su indoneziečių kolega apsilankė lėntjuveje, kuri, jų žiniomis, užsiiminėjo ir nelegalia uykla, tik anglės beatodairiško pasiaukojimo dėka jos bendradarbis nebuvo nužudytas. Nedaug trūko, kad būtų žuvę abu, bet išgelbėjo indoneziečių vengimas žudyti moteris. Gindama kolegą, Faith prarado vieną rankos pirštą, dar neaišku, ar valdys kitus — taip stipriai išnarinti šanariai. Dėl šio konflikto Didžiosios Britanijos ambasadorius apsilankė pas Indonezijos prezidentą, bet viskas tuo ir baigėsi. Prieš atvykdamą dirbti į

Indoneziją, Faith Doherty septynerius metus dirbo Birmoje, kurioje padėtis buvo tokia įtempta ir pavojinga, kad mergina pasirinko ramesnę vietą — Kalimantaną...

Birutė jau buvo girdėjusi apie ankstesnį susidorojimą su orangutangų tyrinėtojais kaimyninėje Sumatros saloje. Buvo nužudyti keturi gamtininkai. Pavyko pabėgti tik vienuotui, kuris vėliau pasakė, kad girdėjęs pjaunamų gerklių garsus.

Tai, kad padėtis Indonezijoje įtempta ir pavojus iškiles visiems, trukdantiems niekoti gamtą, Birutė Galdikas žinojo dar prieš kelionę, bet tai jos nesustabdė. Ir dabar ji ramiai išklauso Dave Currey išėjimą bei prašymus būti kiek

galima atsargesnei. Birutė gerai žino, ką reiškia pabuvoti nusikaltėlių rankose — tai patyrė jau prieš dešimtį metų. Po siaubo nakties ne viena jos pagalbininkė neatlaikė grasi-nimų ir teroro, palūžo, išsida-dėjo studijų ir darbo džiunglėse. Tik Birutė liko ištikima savo pašaukimui — ji stengiasi išlikti rami ir pasitikėti likimu. „Kai patenki į banditų rankas, reikia sukaupti visą savo valią, visas jėgas ir melstis, kad išliktum gyva ir nesuluošinta. Gyva ir nesuluošinta... Visa kita pasimirs“, — ne pirmą kartą sako ji savo tyliu ramiu balsu.

Centrinio Kalimantano sostinėje

Iš Jakartos skrendame į Centrinio Kalimantano provincijos sostinę Palangkarają. Čia netrukus keisis provincijos valdžia — jau paskirti naujas gubernatorius, vicegubernatorius, tarnybinėse kėdėse įsitaisys nauji tarnautojai.

Aplankome erdvoje rezidencijoje įsikūrusį sostinės merą, kuris netrukus užims vicegubernatoriaus postą. Birutei labai svarbi vietinės valdžios moralinė parama. Kad galėtų netrukdomai dirbti savo darbą orangutangų tyrimo ir reabilitacijos centre, pagal vietines tradicijas už būsimą paramą ji iš anksto atsilygina tuo pačiu.

Meras pasiūlo apsilankyti jo žmonos dizainerės kūrinių ir dajakiškų suvenyrų parduotuvėlėje. Čia Birutė nuperka šūsnis audinių, muzikos instrumentų, vestuvinių papuošalų. Jai jų nereikia — gal kam nors padovanos ar išdailins. Viskas daroma būsimos bendradarbiavimo vardan.

Jau prieš keletą mėnesių B. Galdikas įteikė gubernaturui prašymą leisti organizuoti patuliavimą valstybiniame parke ir pamėginti sustabdyti nelegalius kirtėjus. Tarptautinis orangutangų fondas pasiryžęs finansuoti ir įdarbinti šimtą vietinių gyventojų, ku-

rie kartu su oficialiais parko prižiūrėtojais rengtų išvykas į parko teritoriją.

Vaziuojame į provincijos gubernatūrą. Pirmos naujienos nieko gero nežada — raštas

Prieš ilgą kelionę į centrą išlaisvinti belaisvi orangutangi Soniai uždėdamas vystyklus

GRŪTO PARKAS

Skaitau spaudoje apie Grūto parką. Vieni rašo — „geriam komunistus“, kiti — „tai yra istorija“. Kodėl žydai nuolat kalba apie holokaustą, kodėl mes turime tylėti, kas mums skauda? Kadangi esu iš tų, kurie kalba tik pamatę ar perskaitę, ir šį kartą nežinojau, ar aš už Grūto parką, ar prieš? Tuo labiau, kad per PLB seimą buvo iškeltas Grūto parko klausimas. Didžiama salė sužė, subangavo, bet, kai pirmininkaujantis užklaušė, kiek iš esančių (daugiau kaip šimto žmonių) buvo ir matė, kas ten yra, pakilo vos 4-5 rankos. Ir vėl — smerkiam, ko nematėm ir apie ką mažai žinom. Susiradusi vairuotoją patraukiau vieną laisvą sekmadienį pažūrėti tų „balvonų“. Kelias tolokas ir gana klaidus. Suradom. Gana didelis žemės plotas, nemažas pušynas ir išvedžioti takai. Mus pasitiko didžiulė stovykla, kuri man nieko nesakė, toliau — Mėlnikaitė su šautuvu, na, ir eini, besikaitydami iš Genocido archyvo paimtas žinias: kur gimė, kur mokėsi, kokias komunizmo mokyklas baigė, kiek žmonių išžudė, kiek ir kur ištremė. Niekad nežinojau, kad tiek suvalkiečių buvo raudonų, kad tiek

prisidėjo prie savo tautiečių naikinimo... Būtų gaila, jei jie ir jų „žygdarbiai“ būtų užmirsę.

Gan šiurpų vaizdą duoda pilnas griovys vandens, už jo — spygliuota tvora ir sargybinių bokštai. Tiesa, jie nėra tokio didumo, kaip buvo tikrovėje, bet vaizdą galima susidaryti. Skačiau, kad planuojama statyti geležinkelio su vienu dengtais vagonų langeliais išvežtųjų prisiminimui. Jei tai tikrai bus įvykdyta, mūsų jaunimas galės susidaryti gan neblogą istorinį vaizdą apie vežimus, apie tuos, kurie tuos vežimus vykdė ir apie tuos „balvonus“, kurie įsakine žudyti ir vežti. Aprašymai yra lietuvių, anglų ir rusų kalbomis. Visos žinios imtos iš Genocido archyvo.

Tai yra istorija, kurios pėdsakų neužtrinsi. Ar norim ar nenorim, šie žmonės dalyvavo mūsų krašto istorijos kūrime, tad argi ne geriau mums patiemis kalbėti apie save, o nepalikti „ilgošams“ ar „Lomenskams“ kalbėti apie mus.

Siūlau nešukauti ir nedaužyti tų labai mums nekenčiamų veidų ir statulų, bet nuryti kaip kartų pipirą.

Birutė Kožicienė

PRIEŠ SEIMO RINKIMUS ARBA POKALBIAI SU TIKRU DRAUGU

Šiomis dienomis aš esu kupinas energijos, jaunatviško optimizmo ir nelinkęs į depresiją. Peržengęs puslįmį aš tūri tikrą draugą. Tai labai naudinga ir malonu — nereikia eiti į barus, kad galėtum išsipašakoti „barmenui“ apie savo vargus, arba gadinoti sveikatą, geriant „Babolinę“. Nereikia ir psichologų, kurių paslaugas gerokai kainuoja. Visa tai man atstoja naujasis draugas.

Mano draugo vardas yra „Junior“ ir lietuviškai aš jį vadinau „Junioru“. Jis giriasi, kad jo tėvai buvo tikri lietuviai ir nesupranta, kodėl jam davė anglišką vardą. Junioras yra jaunas, bet baigęs mokslo ir protingas. Rytis beveik kasdien mes einame pasivaikščioti. Mano draugas maloniai sveikinasi su kaimynais ir praeiviais, o jaunoms ponios kartais susigundo ir ranką pabučiuoti. Jis elgiasi kaip tikras inteligentas, manytum, kad jis Smetonos laikais baigęs paskutinę Kauno Karo akademijos laidą.

Pasivaikščiojimas mudu nuveikia apmąstymams ir diskusijoms įvairiomis temomis (iš tikrųjų kalbu daugiausia aš, o Junioras klausosi). Kai pasakiau jam, kad planuoju šiuos pokalbius pasiūsti į spaudą, Junioras nebuvo per daug entuziastingas. Kad valdytum plunksną, kaip žurnalistas iš Miestelio ar poetas ir esistas iš Santa Monica, tada visi redaktoriai įdomiausi, sako Jis. Aš sutikau su savo draugo nuomone, bet pridėjau, kad žmogus neužgimsta poetu, reikia kur nors pradėti.

Dabar mūsų svarbiausia tema yra Seimo rinkimai Lietuvoje. Paklausiau, už kurią partiją jis žada balsuoti. Nu-stebau, kai, net nesuabejojęs, atsakė balsuosias už Paulausko kairiuosius ir patarė man tą patį daryti.

Kodėl, klausiu — juk Paulausko beveik nepažįstame, neteko girdėti, kad būtų ką nors gera, kaip generalinis prokuroras ar politikas nuveikęs, tad kodėl turėtume juo pasitikėti? Mano pašnekovas nieko neatsakė — tikriausiai galvojo, kad aš jau pasenęs, tad nenorėjo manęs įžeisti, išklodamas teisybę. O aš galvoju, kad jaunam ir dar ne Lietuvoje gyvenančiam žmogui iš tiesų nelengva susigaudyti, kas tikras pinigais, o kas juo tik dedasi.

Gal Junioras yra apsimetėlis, ir net negryno kraujo lietuvis? Juk jis yra tamsių bruožų ir ūsai juodi. Tačiau tikras inteligentas, manytum, kad jis Smetonos laikais baigęs paskutinę Kauno Karo akademijos laidą.

Mudu šį pokalbį turime baigti, nes einame sėsti prie kompiuterio paskaityti lietuviškos bulvarinės spaudos. Mes norėtume skaityti padorų laikraštį kaip „Draugą“, bet tokių dienraščių Lietuvoje nėra.

Junioro Draugas

Oficialus Europos centras Lietuvoje. J. Tamuliočio nuotrauka.

Losangelietis Vytautas Vidugiris, grįžęs iš PLB seimo Vilniuje, LR Seimo ir Vilniuje vykusių JAV LB atstovų komisijos posėdžių, rugsejo 1-7 d. dalyvavo 82-me American Legion konvencijoje Milwaukee, WI, kaip vienas Kalifornijos atstovų. Iš kairės: James Lacey, apygardos viršininkas, Heather French, „Miss America 2000“, kuri buvo legiono pagerbta už atliktus darbus, padedant veteranams išlaikyti jų uždirbtas privilegijas, Amerikos legiono visose JAV-se viršininkas Alan Lance ir Vytautas Vidugiris.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

INFORMUOKIME JAV ĮSTATYMŲ LEIDĖJUS

Pasibaigę rinkimų šurmuly Lietuvoje, bet mes neturime užmirti rinkimų, lapkričio mėnesį įvyksiančių Jungtinės Amerikos Valstijose. Šių rinkimų metu bus perrenkamas vienas trečdalis senatorių ir kongresmenų.

Lietuva stengiasi patekti į NATO, kartu su kitomis Baltijos valstybėmis nori iš JAV gauti 20 mln. dol. paramą, yra ir kitų reikalų. Norint padėti šiuose reikaluose, reikia dėti visas pastangas, kad JAV senatoriai ir kongresmenai būtų informuoti apie Lietuvą ir jos istoriją.

Štai „Draugo“ knygynelyje nusipirkau anglų kalba išleista leidinį „Vilniaus pily“ (The castles of Vilnius). Jis labai atidžiai parengtas ir gražiai iliustruotas ir supažindina angliškai kalbantį asmenį su Vilniaus istorija, Lietuvos valstybingumu (maždaug 800 metų), su šia istorija liudijantios dinastijos atstovais, besilaisniais Vilniaus Arkikatedros Bazilikos kriptose. Kai amerikiečiai perskaito šį leidinį, nustemba, kad Lietuva jau viduramžiais turėjo tokią aukštą kultūrą, meną bei architektūrą.

JAV Kongreso supažindinimui reikėtų apie 500 leidinių. Pasikalbėjus su leideju Edmundu Kulikausku, leidejus tikriausiai galima būtų gauti savikaina.

Idomu, kaip ir tai pažūrėti JAV organizacijos — JAV Krašto Lietuvių Bendruomenė, ALTAS ir kt. Siūlyčiau pagalvoti, kaip šį leidinį galima būtų asmeniškai įteikti JAV senatoriams ir kongresmenams. Senatorius Durbin ir kongresmenas Shimkus tikriausiai neatsisakytų mums padėti.

Nedidelės išlaidos gali atnešti didelių rezultatų ir Lietuvai priartinti prie NATO durų!

Algis Liepinaitis
Čikaga, IL

SUTARTYS KELIA ABEJONES

Dažnokai pasitaiko, kad laikraštį spausdinamos žinios skaitytojus tik pusiau informuoja. Straipsniai sako, bet ne iki galo pasako. Taip kartais atsitinka dėl to, kad spausdinamos kurios vienos agentūros pateiktos žinios, vengiant jų išaiškinimo, komentavimo ar kitais šaltiniais grįsto papildymo. Taip yra ir su rugsejo 19 d. pranešimu apie tris Lietuvos su-

tartis su Vatikanu.

Rašoma, kad sutartys pagerins abiejų šalių bendradarbiavimą, ugdant Lietuvos gyventojų moralines vertybes. Tačiau lieka neaišku, apie kokias moralines vertybes abi pusės kalbėjo, ar lietuvių visuomenė yra jas apsvačiusi ir linkusi jas įsisavinti, ir kokiu būdu bus stengiamasi jas ugdyti.

Kelia neaiškumų ir teiginys, kad sutartys įtvirtina valstybės bei katalikų bažnyčios nepriklausomybės ir autonomijos principą. Ar nereikėjo sakyti, kad jos įtvirtina ne nepriklausomybės ir autonomijos principą, o principus (nes tos sąvokos nėra tapatinamos)? O gal tai reiškia, kad valstybė ir bažnyčia yra nepriklausomos viena nuo kitos, ar kad bažnyčia Lietuvoje yra autonominė institucija?

Pagaliau pranešama, kad sutartys sudaro sąlygas katalikiškam ugdymui, užtikrina pagarbą religiniams įsitikinimams, simboliams bei vertybėms ir leidžia šventajam Sostui skirti ordinara-vyskupą, kuris rūpintis karių sielovada.

Visa tai perskačius, imi galvoti: ar tik mūsų valdžia įbridusi, kur valdžioms bristi pavojinga, ir ar nepadarė ji per daug išipareigojimų? Ar turės dabar valdžia, būdama nešališka, sudaryti sąlygas ir protestantiškam bei staciatikiškam ugdymui? Ar gali valdžia pagarba simboliams ir vertybėms užtikrinti, kai žmonės kvėpuoja žodžio laisvę? Ir ar būtinos tarpvalstybinės sutartys (pirma su Lenkija, o dabar su Vatikanu), kada rūpiniesi savo piliečių teisėmis ar savo karių sielovada?

Stebėtina, kad tokie nepaprastai svarbūs klausimai nebuvo spaudoje diskutuojami, galutiniams susitarimams besiruošiant, ir kad jie nėra išaiškinami, sutartis pasirašius.

Leonas Sabaliūnas
Ann Arbor, MI

JAU 50!

Greitai bėga dienos, metai. Negaliu laukti kitų, kai ką prisiminus iš senesnių laikų.

Juk visi gerai pažįstame muz. F. Strolia. Jis yra visų gerbiamas ir laukiamas. Vis lietuviška daina, muzika džiugina mus lietuvius, o ir kitus. Jis vis prie pianino.

1950 metais Vokietijoje, Wehnen lageryje, lietuviai suruošė literatūros ir muzikos vakarą. Programos atlikėjų tarpe tada buvo ir jaunas

Faustas Strolia. Matėm scenoje prie pianino.

Labai malonu, kad jis muzikos, dainų nepalieka. Tad šios sukakties proga ir noriu muz. F. Stroliai palinkėti geros sveikatos, pasisekimo kūryboje, ilgiausių metų ir Dievo palaimos visuose jo darbuose!

Grožvyda Giedraitytė
Chicago, IL

TIESA YRA TOKIA

„Draugo“ 2000 m. spalio 6 d. straipsnyje „Vertiname atliktus darbus“ (autorė Marija Remienė) apie PLA (Pasaulio lietuvių archyvą), esantį Jaunimo centre ir tvarkomą Lituanistikos tyrimo ir studijų centro, rašoma: „Yra žinių, kad daiktai nėra saugūs. Kas įeina, išeina, ką išsineša“. Netiesa. Jau daugiau kaip 20 metų 2-3 kartus savaitėje būnu Jaunimo centre, puikiai žinau, kaip PLA archyvas tvarkomas. Net mes, nuolatiniai darbuotojai, be archyvo direktorės Skirmantės Miglinienės leidimo negalime į archyvą įeiti. Raktai yra tik jos žinioje. Norėdami pasidaryti kokio dalyko kopiją, pasiimdami turime pasirašyti ir panaudoję tuoj jai grąžinti.

Jokios knygos ar bet kokia archyvinė medžiaga niekam iš archyvo neduodama. Iš Pedagoginio lituanistikos instituto bibliotekos pagal griežtai nustatytą tvarką duodamos pasiskaityti knygos.

Stasė Petersonienė
Pedagoginio lituanistikos instituto direktorė
Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos narė

* JAV bendrovės „Williams International“ valdomos „Mažeikių naftos“ derybų dėl ilgalaikio bendradarbiavimo su Rusijos susivienijimu „LUKOil“ baigtis lieka neaiški, nes pusės nesusitaria dėl premijų už tiekiamą naftą, ne-realių naftos tiekimų, didelių „LUKOil“ „apetitų“ ir norimų gauti lengvatų. „LUKOil“ taikiklyje — 40 proc. (112 mln. Lt per metus) planuojamo bendros „Mažeikių naftos“ ir „LUKOil“ veiklos grynųjų pelno. Per metus bendras projektas turėtų duoti apie 280 mln. Lt pelno.

(Elita)

A. † A.

ANN BARSNEY

Mirė 2000 m. spalio 11 d., sulaukusi 83 metų. Gyveno Worth, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Gimė Čikagoje.

Nuliūdę liko: pusbroliai, pusseserės ir kiti giminės. Velionė buvo duklė a.a. Justino ir a.a. Margaret Norkutės Barsney.

A.a. Ann pašarvota penktadienį, spalio 13 d. nuo 6 v.p.p. iki 9 v.v. Palos-Gaidas laido tuvių namuose, 11028 S. Southwest Hwy., Palos Hills, IL.

Laidotuvės spalio 14 d., šeštadienį, po 11 val. ryto šv. Mišių Our Lady of the Ridge bažnyčioje šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę giminės.

Laidotuvių direkt. David Gaidas, Jr. Tel. 708-974-4410.

A. † A.

ELENA PEČIULIENĖ

Mirė 2000 m. spalio 12 d., sulaukusi 84 metų.

Gyveno Munster, IN. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 51 metus.

Nuliūdę liko: sūnus Raimundas, marti Birutė, anūakai Gintaras ir Audra.

Velionė priklausė Lietuvių Bendruomenei, East Chicago, IN, apylinkė.

A.a. Elena pašarvota penktadienį, spalio 13 d., nuo 2 iki 4 v.v. Burns-Kish laidojimo namuose, Munster, IN. Atsisveikinimas 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 14 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto Velionė bus atlydėta į St. James, Highland, IN, bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Elena bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laido tuvėse.

Nuliūdę: sūnus, marti ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Kevin Kish. Tel. 219-836-5000.

A. † A.

GABRIELIUI VIDMANTUI

mirus, likusiai žmonai MIKALINAI, dukrai INAI GVILDIENEI, sūnui GENIUI VIDMANTUI ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą.

Pranas ir Gražina Bilėnai

A. † A.

ELENAI MEKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, dukrą NIJOLĘ, mūsų mielą draugę, jos vyrą dr. ROMUALDĄ KAŠUBĄ, dukraitės dr. VIDĄ KAŠUBAITĘ bei DALIĄ su vyru MARK METZGER atsiskyrimo valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Algirdas, Raminta, Dalia, Tomas ir Paulius Marchertai

Teodoras ir Ritonė Rudaičiai

A. † A.

JUZYTEI ORANTIENEI

mirus, liūdesyje likusias dukras JŪRATĘ ir DALIĄ su šeimomis bei visus giminės nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Laima Jucaitienė ir šeima

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

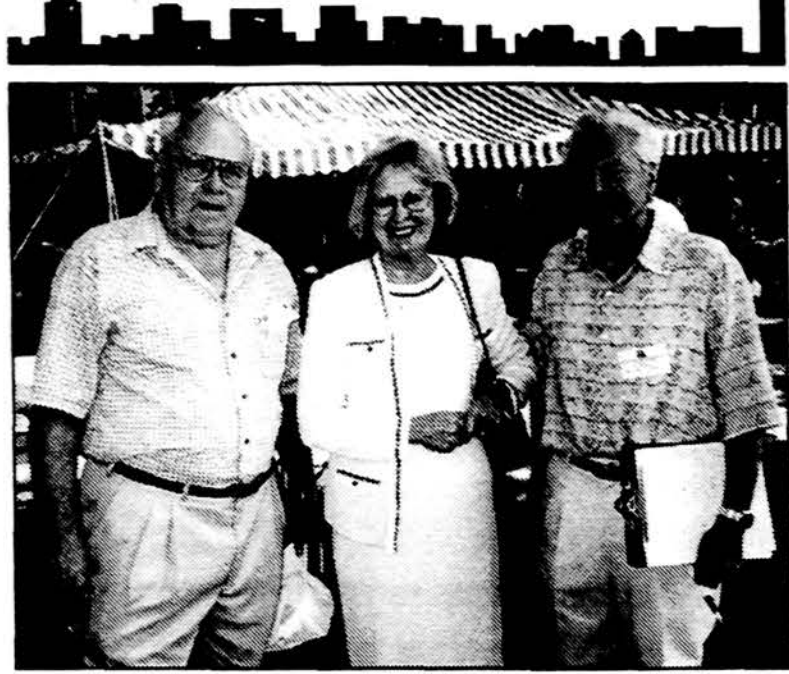
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Illinois lietuvių respublikonų gegužinėje š.m. rugpjūčio 27 d. Lemonte. Iš kairės: Respublikonų lygos pirm. Anatolijus Milunas, Kongreso narys Judy Biggert, Baltic Caucus narys, artimai dirbanti su atstovu Shimkum, ir Pranas Jurkus. Vytauto Jasinevičiaus nuotrauka

Ateitininkų šalpos fondo metinė vakariene Ateitininkų namuose, Lemonte, vyks Ateities savaitgalio metu – šeštadienį, spalio 28 d. Pradžia 6 val. vak. Vakariene ruošiamą ateitininkų šeimai veiklai paremti. Visi ateitininkai ir jų draugai kviečiami dalyvauti. Apie dalyvavimą praneškite dr. Aldonai Juozevičienei, tel. 708-499-2447.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas šeštadienį, spalio 22 d., 2 val. p.p. vyks Western Ave. ir 55 gatvių sankryžoje esančio Gage Park Fieldhouse didž. salėje. Bus svarstomi visiems rūpimi šių kapinių reikalai. Vyks ir naujos valdybos rinkimai. Visuomenę kviečiama jausti pareigą šiam susirinkime dalyvauti

Meno mokyklėlėje, veikiančioje šeštadieniais Jaunimo centre, priimami moksleiviai į baletą bei sportinių pramoginių šokių klase. Dar mokoma dailės (yra dvi klasės – tuoj po lituanistinės mokyklos pamokų – 1:20 val.p.p., kita pamoka – 2:10 val.p.p.), mokoma skambinti kankle. Pamokos vyksta po lituanistinės mokyklos pamokų. Nuo spalio 14 d. pradės savo veiklą dramos skyrius. Į jį priimami įvairaus amžiaus moksleiviai. Su būsimais aktoriais dirbs aktorė Apolonija Steponavičienė. Pamoka prasidės 3 val.p.p. Kviečiama tėvelius atvesti savo vaikus į meno mokyklėlę. Su vaikais dirba specialistai, profesija įgyje Lietuvos aukštosiose mokyklose.

Lietuvių operos metinis pokylis rengiamas lapkričio 18 d., šeštadienį, Jaunimo centre. 6:30 val.v. – pabėdėrimas, 7:30 val.v. – vakariene, šokiams gros Algimanto Barnišio orkestras, 10:30 val.v. – laimingųjų biuletenų skaitymas. Vietas užsisakykite, skambindami Jurgui Vidžiūnui tel. 773-767-5609.

Po sėkmingo Virgilijaus Noreikos koncerto. Iš kairės: Vaclovas Monkus, Jurgis Vidžiūnas, Virgilijus Noreika ir Stasys Baras. Nuotr. Zigmo Degučio

Danutė Bindokienė, vyriausioji „Draugo“ redaktorė, pasakos apie solistą, visuomenininką Stasį Barą bei apie naują knygą „Stasys Baras“ šį sekmadienį, spalio 15 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Visuomenę kviečiame gausiai dalyvauti. Knygos sutiktuves rengia PLC renginių komitetas.

Lietuviškos Mišios sekmadieniais atnaušijamos: Šv. Antano bažnyčioje (1515 S. 50 Avenue, Cicero) 9 val.r.; Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (44 gatvė ir California, Brighton Parkas); Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčia (Lithuanian Plaza Court prie California Ave., Marquette Parkas).

Šventės

Pats baisiausias Čikagos Halloween šauko takas bus įrengtas Peterson Parke (5801 N. Pulaski). Takelis, besitęsiantis apie pusę mylios, vadinsis „Trails of Terror“ ir gąsdins vaikus bei suaugusius spalio 20-21 ir spalio 26-29 d. nuo 6:30 iki 9:30 val.v. Daugiau informacijos tel. 312-747-1477.

Labai galimas dalykas, kad parkuose šalia jūsų namų taip pat bus švenčiama Halloween šventė. Skambinkite tel. 312-742-7529, 312-748-2001 arba „atsiverskite“ „Internet“: www.chicagoparkdistrict.com.

Matas McCarthy (kairėje) ir Paulius Silionas „Žiburelio“ Montessori mokyklėlėje mokosi pirmųjų fizikos dėsnių.

Isijunkite į paskaitą apie šiuolaikinį meną, kuri vyks spalio 17 d., antradienį, 6 val. p.p. Šiuolaikinio meno muziejuje (Museum of Contemporary Art; 220 E. Chicago Avenue). Patys dalininkai kalbės apie tai, kas šiuo metu vyksta konceptualaus meno padangėje. Paskaita – nemokama.

Festivaliai

Apie Čikagos tarptautinį filmų festivalį (Chicago International Film Festival), vyksiantį iki spalio 19 d., visą parą galite susizioti, skambindami tel. 312-332-3456.

Spektakliai

Anton Čechov pjesė „Dvikova“ pastatė Steppenwolf Studio Theatre (1650 N. Halsted; 312-335-1650). Spektaklio režisierė – Liuda Lopatina.

Ryšium su laidotuviemis prof. R. Kašubos gimnėje, atšaukiamas ALLAS Čikagos skryžiaus ruožtas susirinkimas spalio 13 d. Apie kitą datą bus paskelbta vėliau.

Jei norėjote kam nors padovanoti „Draugą“ kaip dovaną, tai dabar puiki proga tai padaryti – „Draugo“ kaina – tik 65 dol. metams! Užprenumeruokite lietuvišką dienraštį už Lietuvos ribų savo draugams, vaikams ir anūkams iki gruodžio 31 d. Papildant laikraštį gali užsisakyti tik naujieji JAV gyvenantys skaitytojai. JAV LB Kultūros taryba, padedant Lietuviai fondui, skelbia spaudos vąj ir kviečia pasinaudoti šia proga.

Spalio 26 d., ketvirtadienį, 10 val.r. autobusu iš Pasaulio lietuvių centro Lemonte vyks tamsė į „Harrah's casino“ Joliete išbandyti laimės ir įdomiai praleisti laiką keliaujant. Grįšime apie 3:30 val.p.p. Vietų užsakymas tel. 630-243-0791 arba 708-343-0756. Išvyką rengia ir visus kviečia LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius.

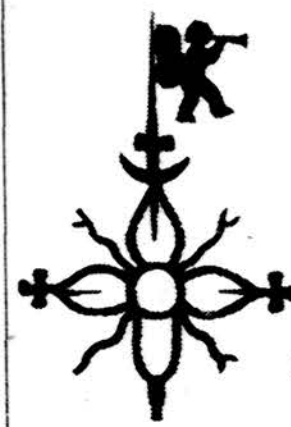
Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skryžiaus narių susirinkimas šaukiamas spalio 15 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centre, Laivės kovų muziejuje. Kviečiami visi skryžiaus nariai susirinkime dalyvauti.

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

Ugninis stulpas

25 metai be Juozo Brazaičio

Loškai Dokumentai Liudimiai

„Tegaliu didžiulis tauta“, kurios sveikas protas ir gyvenimo išmintis didžiausiais su mišimo laikais suranda sveikiausius būdus išlaikyti nepriklausomą dvasią, taupyti lietuvišką kraują ir pasitikėti ateitimi – 1955-aisiais per „Amerikos balso“ radiją sakė prof. J. Brazaitis. Naujojoje, 2000 m. Kaune išleistoje knygoje „Ugninis stulpas“ (25 metai be Juozo Brazaičio) skelbiami keturi straipsniai apie kultūrininką, politiką ir rezistentą, 1941 m. Laikinosios vyriausybės ministro pirmininko pareigas ėjusį Juozą Ambrazavičių-Brazaitį, taip pat 180 jo laišku, kitų dokumentų. Publikuojama dokumentinė medžiaga parodo ne tik J. Brazaičio asmenybės mastą, jo besąlygišką išsipareigojimą Lietuvos laisvės bylai, bet ir dokumentuoja svarbų, bemaž 30 paskutinių jo gyvenimo metų tarpinį – nuo pasitraukimo iš Lietuvos į Vokietiją baigiantis Antrajam pasauliniam karui iki pat mirties 1974 m. New Yorke. Kaip knygos priedai skelbiami dar du dokumentai, neatsiejami nuo J. Brazaičio asmenybės ir jo veiklos – pasisakymas Lietuvos valstybės 40-mečio proga „Lietuvių frontas ir Lietuvių fronto bičiuliai“ bei svarstymai apie valstybės pagrindus „Pilnutinė demokratija“. Knygos kaina – 20 dol., su persiuntimu – 23.95 dol.

Knygoje „Krikščionybė Lietuvoje“, kurią redagavo prof. dr. V. Vardys, – trys daly. Pirmojoje dalyje pasakojama apie senovės Lietuvą, Lietuvos krikštą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčią iki XX a., antrojoje dalyje aptariami nepriklausomos Lietuvos reikalai, trečiojoje – katalikų padėtis okupanto priešpadoje. Spausdinami įvairių autorių straipsniai. Knygos kaina – 10 dol., persiuntiant – 13.95 dol.

David Fainhaus savo knygoje anglų kalba „Lithuanians in the USA“ iš pradžių buvo sumanęs rašyti tik apie Pennsylvanijos lietuvių angliakasių gyvenimą. Tačiau berašant autoriui kilo daugiau minčių ir idėjų – mat jis pastebėjo, jog Pennsylvania ir kitos lietuvių bendruomenės Amerikoje XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje buvo antroji moderniosios, Nepriklausomos Lietuvos gimimo vieta, kad čia, Amerikoje, lietuviškasis tautinis susipratimas vystėsi ir rutuliojosi kartais net greičiau negu Lietuvoje. Įvykių knygoje stengiasi išdėstyti chronologiškai tvarką, apibūdinti ideologinius kontūrus. Knygoje, skirtoje senajai lietuvių emigracijai, į Ameriką atvykusi iki Antrojo pasaulinio karo, spausdinamos ir svarbesniosios tos meto nuotraukos. Šis D. Fainhaus dokumentinis pasakojimas – puikus šaltinis kitiems lietuviškosios bendruomenės tyrinėtojams ir istorikams. Knygos kaina – 15 dol., su persiuntimu – 18.95 dol.

„Per dvidešimt septynerius metus, praėjusius po to, kai pasirodė šis Liuterio gyvenimo aprašymas, katalikai tapo daug širdingesni Liuteriui, protestantizmo iniciatoriui...“ Protestantai paliudijo, kad ši knyga jiems padėjo geriau suprasti patią katalikybę, – taip rašo naujai Lietuvoje išverstos ir išleistos knygos „Čia aš stoviu“ (Martyno Liuterio gyvenimas) autorius Roland H. Bainton. Kunigas ir teologas, buvęs Yale universiteto Bažnyčios istorijos profesorius, supažindina skaitytojus su dr. Martyno Liuterio asmenybe, su jo įdomiu, permanentingu ir prasmingu gyvenimu. Knyga – 390 puslapių, minkštais viršeliais, išleista liuteronų paveldo Fondo ir kunigo Jono Juozapaitis iš Čikagos paaugimais aukomis. Knygos kaina – 15 dol., su persiuntimu – 18.95 dol.

Knyga „Vladas Jakubėnas“ – tai pirmas leidinys, skirtas išeivijoje mirusiam žiniam lietuvių kompozitoriui ir muzikos kritikui Vladiui Jakubėnui (1904-1976). Knygoje skelbiama pluoštas jo straipsnių, recenzijų ir laišku. Nemažą jos dalį sudaro kompozitoriaus gyvenimo ir kūrybos apžvalga, amžinininkų atsiminimai, įvairių autorių straipsniai apie jo kūrybinį palikimą, kūrinių bibliografija ir muzikos diskografija. Supažindinama su V. Jakubėno draugijos Čikagoje ir jos Lietuvos skyriaus veikla. Knygos kaina – 17 dol., persiuntiant – 20.95 dol.

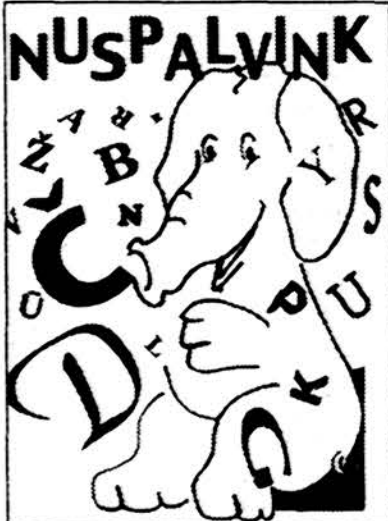
Nepriklausomos Lietuvos karininkui Aleksandriui Atučiai teko pergyventi abudu karus ir tarnauti keturiose kariuomenėse. Savo prisiminimus jis parašė knygoje „Keturiose kariuomenėse“, kuri 1997 m. buvo išleista Vilniuje. Knygos kaina – 5 dol., su persiuntimu – 8.95 dol.

Seimininkės, besiruošdamos artėjantioms Kalėdoms, turėtų įsigyti Juzės Daužvardenės receptų knygelę anglų kalba „Popular Lithuanian recipes“, kurią ne tik galima padovanoti savo amerikiečiams draugams, bet ir su idomumu perverti, jau gerai žinomų valgių receptuose ieškant idėjų ir patarimų. Primirę, kaip virti kisielių, šaltieną ar raguti agurkus? Visas smulkmenas atrasite šioje 127 puslapių knygoje, padalintoje į 14 skyrelių. Knygos kaina – 10 dol., persiuntiant – 13.95 dol.

„Kaip žiūrėti į J. Pilsudskį?“ – 1919 m. Vilniuje arkivyskupo J. Teodoravičiaus klausė arkivyskupas Jurgis Matulaitis (1871-1927). Jo „Užrašuose“, išleistuose 1998 metais Vilniuje, atrasite idomių religinių, politinių ir kultūrinių detalių apie to meto situaciją Lietuvoje, Baltarusijoje ir Lenkijoje. Knyga, kuri išdėstyta dienoraščių forma, sudaro penkis daly. Pirmoji dalis – „dvasinis dienoraštis“ – parašyta 1910-1914 metais, antroji dalis pasakoja apie kelionę į Romą 1911 metais, trečioji ir ketvirtoji – „Vilniaus užrašai“, penktoji – apie kelionę į Romą 1925 metais. Pal. J. Matulaitis „Užrašų“ rengėjas P. Subacius rašė: „Palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaitio „Užrašai“ sotinė sotina alkaną dvasią, tačiau nestokoja ir kritišką protą traukiančios pagavos. Juos galima atsiversti vedinam tiek sekėjo uolumo, tiek teologo, istoriko, kalbininko smalsumo. [...] Jurgio Matulaitio tekstai universalūs ne įvairiaprasmių vinybių, bet aiškiai reiškiama idėjų veržlios ir nuoseklios tėkmės dėka“. Knygos kaina – 12 dol., su persiuntimu – 15.95 dol.

Jono Kavaliūno knyga „Lithuanian Part 2, a Language Course for School and Home“, išėjusi 2000 m. Čikagoje (306 psl., kaina – 25 dol.), išleido JAV LB Svetimo taryba, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441. Antroje šio vadovėlio dalyje, kaip ir pirmojoje, autorius stengiasi parodyti, kaip nesunku išmokti lietuvių kalbos, jei einama nuosekliai, žingsnis po žingsnio. Pokalbiais supažindinama su kalbos formomis, jų dėsniais, o pratimai įtvirtina. Aiškinimai tikslūs, bet kartu lengvai suprantami, paprasti. Vadovėlio gale duodami klausimų ir pratimų atsakymai. Autoriui teko mokyti lietuvių kalbos Amerikos karių ir su kitais dėstytojų rengti lietuvių kalbos vadovėlius. Jie buvo sėkmingai mokomi naujuoju audio-lingual metodu (klausyti, kalbėti, skaityti, rašyti). Vėliau tuo pačiu metodu teko dėstyti vokiečių kalbą Amerikos viešosiose mokyklose, naudojantis puikiai paruoštais vadovėliais. Bet lietuvių kalbos šiuo metodu mokyti vadovėlio neturėjo. Todėl ir buvo ryžtasi bandyti šią spragą užkamtyti.

Žymiausias pirmosios Lietuvos nepriklausomybės veikėjo, vieno Liaudininkų partijos vadovų Mečislovo Mackevičiaus „Atsiminimuose“ daug naujų faktų apie to meto gyvenimą. Ypač įdomiai parašyti ir vertingi skyriai, skirti Laikinosios vyriausybės (veikusios 1941 birželio-rugpjūčio mėn.) veiklai nušviesti. Knygoje taip pat spausdinama oficialių dokumentų, atsiminimų, autorių spaudoje paskelbtų straipsnių. M. Mackevičius – idomus, imponuojantis oratorius ir daugelio straipsnių visuomeninėmis, politinėmis temomis autorius. Jis buvo ir „Lietuvos enciklopedijos“ bendradarbis, rašė straipsnius į „Jaunimą“, „Lietuvos ūkininką“, „Nepriklausomą Lietuvą“, „Naujienas“ ir kitur. Knygos „Atsiminimai“ kaina – 12 dol., persiuntiant – 15.95 dol.

Lietuviškoje spalvinimo knygoje rašoma: „Vaikai mėgsta piešti, spalvinti. Šioje knygoje rasite ne tik Lietuvoje, bet ir plačiajame pasaulyje gyvenančius žvėris, gyvulus, paukščius. Jei susidomėsite knygele – visi busime laimingi, kad galėjome pabėdinti. Sėkmės ir nepasiklyskite spalvose!“ Šioje spalvinimo knygoje, kurią išleido „Draugas“, gyvena aštuonkojis, beždžionė, dramblys bei kiti žvėrys ir gyvūnai. „Draugo“ administracijoje knygelę įsigysite tik už 1 dol. Tai – puiki dovanelė jūsų maziems.

Skelbimai

Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Speciali nuolaida PINIGŲ persiuntimui (Išstaiga „Draugo“ pastatė) Tel. 1 773 838 1050